

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 25C/34/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116206027
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Cviková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2016:1116206027.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v právnej veci žalobkyne: B.. A. A., bytom T. XX, R., proti žalovanému: Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469, o obnovu konania, takto

rozhodol:

Súd žiadosť žalobkyne o zaplatenie súdneho poplatku v splátkach zo dňa 11.08.2016, doručení súdu dňa 17.08.2016, z a m i e t a.

Súd konanie z a s t a v u j e.

Súd žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 18.03.2016 sa žalobkyňa domáhala obnovy konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/30/2014.

Nakoľko žalobkyňa s podaním žaloby na obnovu konania nezaplatila súdny poplatok, súd ju výzvou zo dňa 30.05.2016 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 99,50 EUR, ktorý jej bol vyrubený podľa položky 16 Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“). Výzva bola žalobkyňi doručená dňa 01.08.2016.

Žalobkyňa reagovala na vyššie uvedenú výzvu podaním zo dňa 11.08.2016, doručeným súdu dňa 17.08.2016, v ktorom žiadala o povolenie splátkového kalendára na úhradu súdneho poplatku, nakoľko jej jediným príjmom je invalidný dôchodok a požadovanú sumu nemá.

Podľa § 2 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom je:

- a) navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu,
- b) obe strany sporu (ďalej len „strana“) v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo jedna z nich podľa rozhodnutia súdu,
- c) dlžník v konkurznom konaní,
- d) dedič v konaní o dedičstve,
- e) oprávnený v exekučnom konaní.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) cit. zákona poplatková povinnosť vzniká podaním žaloby, návrhu, odvolania, žaloby na obnovu konania, dovolania, kasačnej sťažnosti alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom žalobca alebo navrhovateľ, odvolateľ, ten, kto podal žalobu na obnovu konania, dovolateľ a ten, kto podal kasačnú sťažnosť.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 10 ods. 1 cit. zákona, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa § 10 ods. 2 cit. zákona pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 konanie nezastaví, ak

- a) už začal konať vo veci samej,
- b) došlo k rozšíreniu žaloby, rozšíreniu návrhu, k podaniu vzájomnej žaloby alebo vzájomného návrhu v tej istej veci po tom, ako začal konať vo veci samej,
- c) žiada zaplatenie poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa tohto zákona,
- d) vznikla poplatková povinnosť poplatníkovi podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 10 ods. 3 cit. zákona prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. Prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

Súd posúdil žiadosť žalobkyne na zaplatenie súdneho poplatku v splátkach a dospel k záveru, že tejto nie je možné vyhovieť. Zákon o súdnych poplatkoch je osobitným právnym predpisom, ktorý komplexne a úplne upravuje rozhodovanie o poplatkovej povinnosti. Pretože Zákon o súdnych poplatkoch možnosť zaplatenia v splátkach neupravuje, súd je toho názoru, že súdny poplatok v splátkach platiť nemožno. Samotná právna úprava však nevylučuje, aby súd na zaplatenie súdneho poplatku určil na základe žiadosti poplatníka dlhšiu lehotu na zaplatenie súdneho poplatku (§ 10 ods. 1 veta prvá cit. zákona: „súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí“).

Na zaplatenie súdneho poplatku súd vyzýva tzv. vzorkou 4a (výzvou), pričom následkom nezaplatenia súdneho poplatku je (pri splnení zákonných podmienok) zastavenie konania. Účelom výzvy nie je uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nespĺnenie. Sama povinnosť vyplýva zo zákona a je podmienkou pre to, aby súd mohol pokračovať v konaní. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku teda nie je rozhodnutím, neukladá sa ňou povinnosť účastníkovi konania, a nevzťahujú sa na ňu požiadavky kladené na obsahové a formálne náležitosti rozhodnutia (uznesenia). (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Sž/22/2013 zo dňa 31.10.2013).

Pretože žalobkyňa výzvou na zaplatenie súdneho poplatku bola iba upozornená na nespĺnenie poplatkovej povinnosti, ale nebola jej uložená povinnosť, nie je možné pripustiť uhrádzanie súdneho poplatku v splátkach, a teda subsidiárne aplikovať ust. § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

V prípade, ak by súd žalobkyňu umožnil súdny poplatok za podanú žalobu uhradiť v splátkach, mohla by nastať situácia, kedy žalobkyňa mesačné splátky prestane splácať no súd už koná vo veci samej. V takomto prípade by nebolo konanie s poukazom na ust. § 10 ods. 2 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. možné zastaviť. Pripustením takejto možnosti by potom mohli nastať aplikačné problémy v prípade, že súd konanie zastaví pre nezaplatenie súdneho poplatku, súd jej prizná čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne jej povolí zaplatenie poplatku v splátkach. Aj prípadne zaplatený súdny poplatok by potom nemohol mať za následok zrušenie rozhodnutia o zastavení konania, pretože by sa tak nestalo do konca lehoty na podanie odvolania voči uzneseniu o zastavení súdneho konania (§ 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch).

Z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva právo na bezplatné súdne konanie. Obmedzenie práva na prístup k súdu zo strany štátu súdnymi poplatkami je prípustné, toto obmedzenie však nemôže spôsobovať marenie zmyslu a účelu článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č. PL. ÚS 38/1999 uviedol, že hoci čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaručuje každému

právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním, nezaručuje mu aj právo na bezplatné súdne konanie. V rozpore s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd preto nie je taká právna úprava, ktorá pre súdne konanie, v ktorom sa rozhoduje o občianskych právach alebo záväzkoch, stanovuje súdne alebo iné poplatky. Ústava Slovenskej republiky vo svojom čl. 46 ods. 1 negarantuje právo na bezplatné súdne konanie, a preto za nesúladnú s týmto článkom Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať takú právnu úpravu, ktorá podmieňuje súdnu alebo inú právnu ochranu uhradením súdneho alebo iného poplatku. Určitú inšpiráciu možno vidieť aj v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej prístup k súdu nie je právom absolútnym, nakoľko samotné právo na prístup k súdu si už svojou podstatou vynucuje reguláciu štátom a prístup jednotlivca k súdu alebo tribunálu, môže byť podrobený rôznym obmedzeniam, vrátane finančných.

Z vyššie uvedených dôvodov je súd názoru, že súdny poplatok za návrh na začatie konania nie je možné uhrádzať v mesačných splátkach, a preto návrh žalobkyne zo dňa 11.08.2016 zamietol.

Súd s poukazom na skutočnosť, že žalobkyňa i napriek riadne doručenej výzve súdny poplatok nezaplatila v stanovenej lehote, resp. ani do vydania tohto rozhodnutia, pričom jej nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a bola poučený o následkoch jeho nezaplatenia, súd za použitia citovaných ustanovení konanie zastavil.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Vyššie citované ustanovenie vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania, pričom otázka zavinenia sa hodnotí iba podľa procesného výsledku. V danom prípade bolo zastavenie konania zavinené procesným úkonom žalobcu, t.j. nezaplatením súdneho poplatku, a preto vznikol žalovanému nárok na náhradu trov konania. Nakoľko však žalovanému trovy konania nevznikli, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a ich náhradu mu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).